

VERSLAG

Vergadering
Gezamenlijke commissie online
4 november 2020

Index verslag vergadering gezamenlijke commissie online 4 november 2020

Algemeen

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Programmabegroting 2021 – eerste termijn Belastingverordeningen 2021 Programmabegroting 2021 – tweede termijn Belastingverordeningen 2021	3

Gezamenlijke commissie online

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: H.H. Fennema (voor schorsing) en mw. J. Kalk (na schorsing)

Griffier: P.M.H. van Ruitenbeek (voor schorsing) en mw. W.G.J. Drenth (na schorsing).

Fracties:

Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg en J.A.C. Slingerland;

D66: H.A. Jaarsma en A.S. de Jong;

VVD: M.F. Vogel en T.R. Westerneng;

GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers en J.A. van Waarden;

CDA: G.J. Postma en D.E.O. Streutker

ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt;

PvdA: mw. F.F. van Drooge en mw. J. Kalk;

SP: P.H.J.R. van Rooden en mw. B. Verweij;

Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen;

Hilversums Belang: H.P. Blok;

Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: B. Heller, G. Kuipers, A.R.C. Scheepers, A.F.G.J. Voorink, mw. K.J. Walters en mw. A.J. Wolthers, wethouders en de heer P.I. Broertjes, burgemeester.

1. Vaststellen agenda (0.0)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet allen welkom.

Besloten wordt de begroting en belastingverordeningen gezamenlijk te behandelen en twee woordvoerders per fractie toe te staan.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.3)

De **voorzitter**:

- stelt voor coalitie- en oppositiefracties op volgorde van grootte om en om het woord te laten voeren.

Aldus wordt besloten.

3. Programmabegroting 2021 (0.3)

De **voorzitter**:

- deelt mee dat de raad is gevraagd de Programmabegroting 2021 vast te stellen met € 265.481,770,- aan lasten, € 261.255.568,- aan baten en een nadelig saldo van € 4.226.202,-;
- geeft aan dat voorts is gevraagd de in de jaarschijf 2021 opgenomen kredieten in het investeringsprogramma te verlenen met uitzondering van de met sterretjes gemarkeerde posten.

Hart voor Hilversum:

- complimenteert het college met de aanpak van de lokale en regionale effecten van de coronapandemie; er is inzicht wat er is gebeurd, wat er nog wordt verwacht en wat er moet gebeuren;
- stelt vast dat de dat sprake is van tekorten in 2021 en 2022; wel is sprake van een reëel evenwicht in 2023 en 2024; tekorten in 2021 en 2022 vallen meer tegen en overschotten in 2023 en 2024 minder mee;
- raadt aan de oplopende netto schuldquote in de gaten te blijven houden; in 2021 en verder moet beter, anders en slimmer met de uitvoering van nieuwe en bestaand beleid in het fysieke en sociale domein worden omgegaan, voor meer resultaat tegen minder geld; dat is een hele

uitdaging en de fractie wijst in dat verband op negen aanbevelingen uit het recent verschenen KPMG-rapport over inzicht en handelsperspectief in het sociaal domein; **GroenLinks** vraagt of Hart voor Hilversum ook voorstellen doet over het bereiken van meer resultaat voor minder geld; **Hart voor Hilversum** is druk doende met inventariseren wat er nog kan en wat er zou kunnen gebeuren;

- ziet veel onderhanden en doorgaande projecten; er is behoefte aan woningen in het lagere en middensegment en de fractie is blij met de fietsenkelder onder het Stationsplein in de plannen;
- onderschrijft het handhaven van een bepaald momentum, maar vindt wel dat het college zich bij afweging van plannen en projecten de vraag moet stellen of ambitie en tempo in balans zijn met de financiële draagkracht van de gemeente of dat het tijdschema en de planning tijdige bijstelling behoeven; datzelfde geldt voor de afweging rondom extra personele capaciteit bij plannen en projecten; daarbij moet men denken aan grotere dan ingeschatte financiële en economische effecten van de coronapandemie, zeker na de tweede golf;
- vraagt of het college zich herkent in de noodzaak van een prudent financieel beleid en een afgewogen planning bij het maken van plannen en het aangaan van projecten, in relatie tot de financiële draagkracht van Hilversum; de **SP** vraagt of Hart voor Hilversum bereid is gelden voor grote projecten te verlagen; **Hart voor Hilversum** antwoordt dat vertraging in woningbouw betekent dat woningen later gereed komen, wel moet men bij toekomstige projecten prudent omgaan met afwegingen;
- ziet de woonlasten in 2021 beperkt stijgen, zelfs iets boven het landelijk gemiddelde;
- betreurt het komen te vervallen van de premie voor uitstroom uit de bijstand en de vrijwilligersvergoeding; **GroenLinks** vraagt om alternatieven voor uitstroompremies uit de bijstand; **Hart voor Hilversum** is met een zoektocht naar dekking daarvan bezig;
- is van mening dat de bijstandsnorm van 130% van het minimuminkomen voor chronisch zieken en gehandicapten en voor het kindpakket tenminste in stand moet blijven en gaat akkoord met verlaging naar 120% voor de overige groepen, voor zover die er zijn;
- is verheugd dat college, ambtenaren en inwoners elkaar in een concept-herzien plan van aanpak participatie hebben weten te vinden;
- wil ondernemers en maatschappelijke organisaties bij het participatieproces niet vergeten;
- stelt vast dat de opbrengst van vastgoed in de bestemmingsreserve stedelijke ontwikkeling gaat en vraagt wat de maximumhoogte daarvan is;
- informeert naar nut en noodzaak om de reserve planexploitatie in stand te laten en vraagt of bestemmingsreserves en voorzieningen al dan niet na behandeling door de Audit- en rekeningcommissie qua hoogte en duur te actualiseren zijn; gevraagd wordt om een reactie van het college;
- vraagt om inzicht in informatie via het dashboard van Stichting Marketing en vraagt of de raad wordt geïnformeerd over pogingen van cofinanciering daarvan.

Het CDA:

- ziet continuïteit in investeren in de stad en omgaan met corona, maar ook een niet sluitende begroting, veroorzaakt door taken overgeheveld naar de gemeente; de **PvdA** informeert naar de gedachten van het CDA over die investeringen en of die op dezelfde manier moeten doorgaan; het **CDA** wil dat doen om de stad te vernieuwen en te verbeteren, maar de vraag is of dat in die omvang en allemaal tegelijk kan; wellicht is temporiseren nodig; daarom wenst de fractie integraal inzicht;
- wil zelf ook laten vormgeven aan de transitie van de jeugdzorg via doelmatiger werken; de zorg kan eerder en dichterbij de jeugd komen door eerdere interventie; een verlaging van buurtbudget past daar niet bij; zij wil daarom kijken naar de wijkgerichte aanpak in Utrecht, die aldaar tot succes leidt;
- vraagt of de wethouder ook goede voorbeelden van elders te betrekken;
- is bezorgd over de extra ingeboekte bedragen na 2021 voor jeugdzorg, terwijl nog geen harde toezeggingen van het Rijk zijn, wellicht kan de wethouder de fractie op dat punt geruststellen;
- is tegen langere wachttijden van cliënten en het niet afhandelen van aanvragen binnen de wettelijke termijn; scherper indiceren is prima, maar mensen die zorg nodig hebben moet het college op tijd laten weten waaraan ze toe zijn;

- meent dat het omzetten van individuele naar collectieve voorzieningen een verarming is en vraagt of al is aangetoond dat dit niet ten kosten van de kwaliteit van de zorg gaat;
- wijst erop dat de raad nog besluiten moet nemen over de aanpassing van de Financiële verordening en vraagt waar de dekking oplopend naar € 2 miljoen in 2024 is als de raad dat besluit niet neemt;
- vindt het in deze tijd niet juist om te bezuinigen op sport en cultuur en informeert naar de bereidheid om sportverenigingen verder te ondersteunen;
 - de **VVD** wil weten waarop het CDA wel wil besparen; het **CDA** wil dat doen op efficiency, digitaal werken en het slimmer inrichten van projecten; de **VVD** herinnert aan investeringen in sport en cultuur in het begin van de periode, zodat van bezuinigingen niet gesproken kan worden; het **CDA** pleit ervoor die investeringen niet nu terug te draaien, maar pas als de gemeente weer in normaal vaarwater terecht is gekomen; de timing is nu slecht; de **VVD** vraagt hoe het CDA in dat verband naar de coronareserve kijkt; het **CDA** ziet dat daarin € 3,4 miljoen beschikbaar is en wil op dat punt iets doen;
 - **GroenLinks** wil andere bezuinigingen horen dan efficiency bij jeugd en sociaal domein; het **CDA** vraagt om meer bijdrage van het Rijk en zorg dichter bij de cliënt te brengen door een beperkt aantal aanbieders en een goede ketenaanpak;
- informeert naar de bereidheid van het college extra te investeren in maatregelen om verkeersveiligheid te bevorderen;
- vindt het goed om te kijken naar maatregelen ter verbetering van de efficiency; efficiencybesparingen zijn echter gering en wellicht is een versnelling te bereiken;
- voorziet grote bedragen voor investeringen, spijt het dat niet alle bedragen in de netto schuldquote konden worden doorgerekend en vraagt dat alsnog te doen; inzicht in financiële ruimte voor investeringen is namelijk nodig, waarbij niet alle financiële ruimte zou moeten worden vastgelegd.

D66:

- ziet twee gezichten in de begroting: enerzijds goed anticiperen op de coronacrisis; klappen opvangen en bedrijven ondersteunen; anderzijds gaat het om matig financieel beheer;
- blijft oproepen tot prudent financieel beheer;
- noemt zes speerpunten van D66 in de begroting;
 1. bouwen aan de toekomst, waarbij bouwen nodig blijft voor kinderen en investeren in sociale samenhang; moedigt het college aan vooruitgangsbeleid na te streven;
 2. wijken en buurten zijn cruciaal voor beleid, waarbij nodig is dat er oog en oor blijft voor participatie, die een lange adem vergt en veel vraagt; het is nodig om een visie van onderaf te ontwikkelen;
 3. het versterken van het mantelzorgbeleid en de uitvoeringsagenda daarvoor zo snel mogelijk aan te laten nemen; de crisis drukt namelijk erg op mantelzorgers;
 4. duurzaamheid, zoals energietransitie, vergroening en biodiversiteit; gehoopt wordt het initiatiefvoorstel van D66 te omarmen; ziet noodzaak tot het verversen van het twaalf jaar oude handboek Buiten;
 5. meer reguleren in de woningmarkt, waarbij samenwerken nodig is en men niet zonder regulering en stimulatie kan; de **PvdA** houdt D66 aan dat speerpunt;
 6. aandacht voor cultuur die klappen krijgt; de fractie verwacht veel het meerjarenprogramma cultuureducatie en volgt met interesse de voortgang daarvan; het kan niet zo zijn dat minder geld leidt tot minder cultuur of cultuureducatie; het college moet aan de slag gaan met een nieuwe cultuurbeleid, waarbij ook het herzien van de basisinfrastructuur van sociale en culturele instellingen;
- is niet helemaal gerust op het financiële beleid van het college en treft vaagheid in de begroting aan; vragen daarover zijn afgedaan als niet technisch (verzocht wordt de vragen 112, 116, 33 en 54 opnieuw te beantwoorden);
- meent dat het goed is te bezuinigen, bijvoorbeeld in het sociaal domein, waarbij ook de raad mee te nemen is;

- ziet het niet goed gaan met de kosten op de lange termijn; er zijn besparingen ingeboekt zonder de raad erbij te betrekken; de fractie kondigt een motie daarover aan; **GroenLinks** vraagt wat D66 gewijzigd wil zien; **D66** ontbreekt het aan een langjarige inzet om te besparen en wil zoeken efficiency, effectiviteit en andere werkwijzen; het **CDA** daagt D66 uit aan te geven welke besparingen nodig zijn; **D66** denkt aan efficiency en nieuwe technieken en methoden om te besparen op onderhoud buiten.

De ChristenUnie:

- ziet een beleidsarme begroting met een tekort van € 4 miljoen en verwacht dat de samenleving wel eens fundamenteel zou kunnen veranderen;
- vraagt of het lukt om de schade van bezuinigingen eerlijk te verdelen;
- wil voorkomen dat kleintjes in de gemeente de dupe worden; **D66** vraagt hoe de ChristenUnie staat tegenover bezuinigen op minima; de **ChristenUnie** vindt dat men voor afschaffen van een regeling die eerst moet evalueren.
- stelt dat men wellicht niet te bang moet zijn om de algemene reserve in te zetten en informeert naar financiële compensaties; het **CDA** stelt dat reserves de afgelopen jaren zijn ingezet en meent dat die nodig zijn om grote investeringen te financieren; de **ChristenUnie** wil de reserves ter discussie stellen; in plaats van economische groei is economische krimp ook niet verkeerd; de vraag is eigenlijk wat men nodig heeft; geen woningen bouwen betekent op de verkeerde weg zitten;
- informeert wat het college gaat doen voor perfecte samenwerking met woningcorporaties en projectontwikkelaars;
- vraagt het college zijn visie op het proces over het Circusterrein te herzien en is zeer teleurgesteld over het antwoord op de vragen van GroenLinks en de ChristenUnie daarover; het college houdt zich niet aan de afspraak dat uitgangspunten voor het Circusterrein bij de raad op tafel gelegd zouden worden; wellicht kan de steun van de MRA daarin iets betekenen;
- stelt voor alle bouwplannen langs de coronalat te leggen;
- vraagt meer aandacht voor verwachtingmanagement bij participatie, maar dat is geen schaduwdemocratie; daarover moet meer duidelijkheid komen;
- informeert hoe de verkeersknelpunten zo objectief mogelijk vast te stellen zijn;
- vraagt wanneer er een schone luchtakkoord zal komen en wat er gebeurt om de lucht te verbeteren; de **SP** vraagt of de gemeente nu voldoende inzet op en genoeg budget heeft voor schone lucht en tegen fijnstof en geluidsoverlast; de **ChristenUnie** kent die details niet, maar het betreft belangrijke zaken; er staan dingen in de begroting die er vorig jaar ook in stonden en die al hadden moeten plaatsvinden
- bevreemdt het te lezen dat knelpunten op het gebied van geluid administratief te handelen zijn;
- vindt een focus op economische zelfredzaamheid in het sociaal domein heel belangrijk, maar stelt dat begeleiding tot sociale zelfredzaamheid mensen gezonder en gelukkiger maakt; doet men dat niet, dan gaat het op langere termijn meer geld kosten; de fractie merkt op dat een stevig netwerk minder professionele hulp nodig heeft; recent onderzoek stelt dat de aanwezigheid van hulpbronnen een goede voorspeller is van het resultaat van professionele hulp;
- vraagt in hoeverre begeleiding in de wijk aan de orde is;
- vindt het landelijke spanningsveld tussen productie maken van hulpverleners en zorgen dat je zo snel mogelijk overbodig wordt zeker een issue; de fractie is ervan overtuigd dat insteken op analyse en visie, dialoog met hulpverleners en hun organisatie en niet domweg willen bezuinigen, maar wel kostenbewust zijn op lange termijn kostenbesparend is;
- informeert naar het vervolg van het gesprek over het KPMG-rapport met de raad;
- blijft veel moeite houden met het terugbrengen van de minimaregelingen en vraagt de armoedeval op effect te monitoren; **Hart voor Hilversum** vraagt hoe de ChristenUnie dat monitoren voor zich ziet; de **ChristenUnie** denkt dat dat via ICT makkelijk moet kunnen;

De VVD:

- ziet minder groei en een goede poging om orde op zaken te stellen, maar de gemeente is er nog niet;

- wil graag dat de wethouder verdergaat met het vinden van financiële ruimte om ambities te kunnen realiseren; ook moet er een balans zijn tussen ambities en problemen en graag verneemt zij hoe stappen verder te zetten zijn; de **PvdA** vraagt welke ambities de VVD wil loslaten; de **VVD** wil juist in deze tijd oog houden voor investeringen om Hilversum klaar te maken voor straks; de fractie staat voor langjarige effecten;
- ziet de verhoging van de ozb in de context van het blijven investeren in de stad;
- informeert in hoeverre bij de opgevoerde kosten voor extra capaciteit om ambities te realiseren planoptimisme naar voren kan komen; de fractie wil liever sneller investeren dan investeringen in de tijd wegzetten, zodat het adequaat opleiden van capaciteit nodig is;
- is benieuwd hoe het met het mediaplein/cultuurplein staat en vraagt of er voldoende ruimte is om voor de verhuizing van de bibliotheek een nieuwe stap te zetten; de **SP** wijst op pagina 10, waar staat dat budget voor het media/cultuurplein vervalt en vraagt waarop de VVD inzet; de **VVD** wil de relevantie van het centrum een extra boost geven en wil kijken wat er kan gebeuren om dingen in beweging te krijgen;
- is benieuwd of het bij het handhaven van cultuur gaat om de relevantie of instellingen;
- is ook benieuwd hoe wordt gekeken naar precariolasten voor ondernemers;
- vraagt aandacht voor vraag 179 over de parkeerexploitatie, waar de fietsenstalling onder de Action is bijgekomen;
- vraagt waarom bij huishoudelijk restafval de GAD niet het CBS als benchmark gebruikt;
- vraagt of extra middelen tegen ondermijning voldoende zijn om risico's in deze bijzondere tijd te mitigeren;
- maakt zich hard voor de betaalbaarheid van het sociaal domein en staat voor goede zorg voor iedereen die dat nodig heeft; als er niets gebeurt zouden de kosten van het sociaal domein met € 17 miljoen kunnen stijgen in de komende 7 jaar;
- is blij met de recent ontvangen brief met de tegenvaller van € 8,9 miljoen en vraagt hoe die te verklaren is;
- vraagt of de gemeente zorg heeft vergoed terwijl dat niet had moeten gebeuren;
- informeert of aan te geven is welk deel van de Wmo-uitgaven in het verleden buiten de wettelijke plicht is gedaan; de **SP** vraagt of indicerende medewerkers van het Sociaal Plein dat op een juiste manier doen of dat zij zorg moeten afwijzen of toewijzen; de **VVD** wil alleen die hulp leveren die verplicht is, omdat mensen daar niet buiten kunnen; de begroting vermeldt consistentier te indiceren en daarom meende zij dat dat in het verleden niet is gebeurd.

De **PvdA**:

- vindt de te maken keuzen in de begroting niet de hare; het gaat om bestaanszekerheid; daarbij past geen versoering van inkomensondersteuning door de norm van 130% naar 120% te verlagen; dat treft 5.700 huishoudens en per dag worden dat er meer;
- wil juist nu alles op alles zetten om te voorkomen dat mensen in de problemen raken;
- stelt dat niet betere inzicht in de kosten te verkrijgen is door te knijpen op de toegang en vindt juist in deze tijd liefdevolle begeleiding en zorg nodig;
- deelt veel analyses in de Covid-scenario's en is daarom teleurgesteld in de begroting, die vooral verder gaat op hoe het was en te weinig rekening houdt met hoe het nu is en hoe het morgen zal zijn;
- adviseert vandaag een extra programma te ontwikkelen om te investeren in om- en bijscholingstrajecten;
- wil bedenken hoe te voorkomen is dat kleine verenigingen omvallen; zij zijn onmisbaar voor de sociale infrastructuur;
- stelt voor de capaciteit van jeugdwerkers en Veilig Thuis vast uit te breiden, omdat de behoefte aan zorg voor kwetsbare kinderen alleen maar groter zal worden;
- raadt aan investeringen voor sociale en middenhuurwoningen naar voren te halen, tijdelijke en snelle bouw van goedkope en betaalbare sociale huurwoningen te realiseren en daarmee vandaag te beginnen;
- wenst het kwijtscheldingsbeleid te verbreden naar mensen van wie de woning wel in waarde stijgt, maar van wie het inkomen onvoldoende meegroeit;
- beveelt aan de voedselbank te allen tijde overeind te houden;

- staat een grotere koerswijziging voor; een herijking van wat nodig is voor Hilversummers en ook van wat niet meer nodig is;
- vraagt zich af of investeringen in economische ontwikkeling en promotie nodig zijn nu men moeite heeft het hoofd boven water te houden, zoals Media Perspectives, de Dutch Media Foundation, Hilversum City Marketing e de ROM Utrecht; de focus op investeringen in innovatie, media en start-ups is onevenredig en oneerlijk tegenover de groeiende lasten en dalende inkomens van de Hilversummers; de **VVD** stelt dat in crisistijd innovatie een belangrijke motor is en vraagt in hoeverre de PvdA belang eraan hecht dat juist nu investeringsvehikels op orde moeten zijn; de **PvdA** vindt innovatie mooi, en het idee van specifieke media is mooi, maar gericht op concurrentie; zij ziet liever investeren in de eigen inwoners en dat zij hun leven kunnen blijven leiden; de **VVD** reageert dat niet doen van investeringen in de economie ook leidt tot minder banen; de **PvdA** vindt dat het Rijk daar ook een taak heeft; is het niet eens met de VVD dat investeren in economie leidt tot banengroei of banenbehoud; de **ChristenUnie** meende dat mediabedrijfjes veel sneller vergunningen kregen omdat daar iemand voor aangetrokken was en zou liever door Hilversum Marketing aandacht vragen voor goedkope plekken; zij vraagt wat de PvdA vindt van de taak van Hilversum Marketing; de **PvdA** herkent de gedachte dat de richting van Hilversum Marketing een andere kant op zou kunnen wat een meerwaarde kan hebben;
- denkt dat het college in 2021 beter moet luisteren naar wat inwoners nodig hebben en wat de raad graag wil.

GroenLinks:

- stelt dat wankel evenwicht ook evenwicht is, gezien de forse tekorten in 2021 en 2022 en de kleine overschotten in 2023 en 2024; de gevolgen van de coronacrisis zijn onduidelijk;
- ondersteunt de koers om te blijven investeren in de stad en te zoeken naar bezuinigingen;
- verwacht geen 100% compensatie van het Rijk voor de Wmo, zodat de lobby verder moet gaan, ook van het onder de bijzondere bijstand brengen van huishoudelijke hulp; de **PvdA** vraagt of GroenLinks echt die keuze wil maken, omdat daardoor mensen met een inkomen van meer dan 120% geen recht op huishoudelijke hulp meer hebben; **GroenLinks** wil daarvoor de lobby richting Den Haag versterken; de grootste vraag is van mensen met een hoog inkomen; daarmee is het abonnementstarief een subsidie voor mensen die huishoudelijke hulp niet nodig hebben; bijstand is volgens **GroenLinks** redelijker dan alle huishoudelijke hulp onder het abonnementstarief te laten vallen; de **ChristenUnie** wil ook een lobby richting Den Haag voor afschaffen van het abonnementstarief; **GroenLinks** wil die lobby ook;
- ziet een toename van bijstandsgerechtigden als onontkoombaar, evenals toename van werkloosheid; de fractie vindt een heroverweging van activiteiten op re-integratie en begeleiding daarom nodig en pleit voor een basisinkomen, is tegen zinloos solliciteren en wil een extra inzet op de doelgroep werkloze jongeren om langdurige jeugdwerkloosheid te voorkomen; vraagt om de toezegging om het huidige beleid te actualiseren;
- vindt het een zorgelijk signaal dat het aantal bijzondere bijstandsaanvragen achterblijft;
- is niet enthousiast over een Hilversumpas-light en stelt daarom voor het budget daarvan te stoppen in de aanvragers kindpakket en de regeling chronisch zieken tot mensen met een inkomen tot 130% van het minimuminkomen; de **ChristenUnie** ondersteunt dat volledig;
- hoort graag wat de wethouder met schuldenaanpak van plan is;
- staat achter de keuze om te blijven investeren in wonen en werken; kondigt een motie aan over de herbouw van het verkeershuisje;
- informeert naar de stand van zaken van het Circusterrein;
- wil draagvlak blijven opbouwen voor duurzaamheidsinvesteringen;
- heeft veel verwachting van de plannen voor Kerkbrink cultuurplein;
- informeert naar de stand van zaken van het energiedienstenbedrijf en de proeftuin Hilversumse Meent;
- vindt het belangrijkst te investeren in vertrouwen, dat zeker in deze tijd te broos is, zoals bleek bij discussies over de omgevingsvisie, 1221 en het sleutelgebied.

De SP:

- kan zich vinden in de zorgen voor nu en werken aan morgen;
- lijkt dat het college de weg kwijt is, omdat Hilversummers nu vertrouwen vragen om zorg en ondersteuning te krijgen die zij nodig hebben; allerlei zaken versoberen echter in zorg en voorzieningen;
- meent dat het niet zo kan zijn geld bij te storten in de ROM Utrecht, € 11,- per bewoner; de **VVD** meent dat dat geld niet weg is en investeringen bedoeld zijn om maatschappelijk rendement te maken; de **SP** is voor investeren, ook in innovaties; alle investeringen in media en economie hebben echter niet geleid tot een betere samenleving of banen, zodat die investeringen niet goed zijn geweest; zij wil investeren waar nodig;
- wil van de Wmo huishoudelijke hulp geen armenwet maken;
- is het eens met de opmerking van GroenLinks om budgetten van de Hilversumpas te steken in een minimavoorziening;
- wil de lobby over jeugdzorg in Den Haag laten voortzetten;
- stelt dat zorgaanbieders niet meer de zorg kunnen bieden die mensen nodig hebben;
- wil daarom taakstellingen op het fysieke domein en politieke keuzen laten maken;
- wil compensatie voor buurthuizen uit de Covid-reserve financieren en niet uit de begroting van zorg en welzijn;
- is van mening dat het college naar het Rijk moet gaan om niet meer te bezuinigen op de jeugdzorg; dat betekent bezuinigen op Hilversum Citymarketing;
- vraagt of het college bereid is taakstellende bezuinigingen voor te stellen;
- ziet bij de plannen voor inclusie en diversiteit weinig geld en verzoekt de wethouder daarvoor in de begroting meer geld op te nemen;
- wil ook geld opnemen voor geluid en luchtkwaliteit, die meer zijn dan een administratieve afhandeling;
- wil het mediacultuurplein laten sneuvelen, welk geld de gemeente kan investeren in mensen, sociale huurwoningen en statushouders;
- vindt de begroting slecht, vanwege zoveel uitgeven aan het fysiek domein en de megalomane ambities;
- hoopt op een nadere duiding van het college en zijn bereidheid om statistieken van Follow the Money aan te leveren;
- heeft onderbouwing van statistieken nodig, omdat de begroting is gebouwd op wankelende statistieken en veel te optimistische keuzen in fysieke plannen en slechte keuzen voor de ontwikkelingen van Hilversummers; **GroenLinks** is het niet eens met het geschetste beeld van de sociale versobering van het sociale domein en ziet extra rijksgeld voor het onderwijskansenbeleid, zodat de gemeente kan blijven doen wat zij al deed; de wethouder kan ook de samenwerkingsverbanden passend onderwijs aanspreken, die geld hebben om voor jeugd in te zetten; de **SP** ziet € 300.000,- aan bezuinigen in de begroting op het onderwijskansenbeleid staan; scholen wisten onvoldoende hoe ze potjes konden aanspreken; scholen en onderwijzers hebben het zwaar om extra aandacht te geven aan kinderen die nu digitaal achterblijven; juist in coronatijd zou de gemeente moeten investeren in laptops en minimagezinnen om gezinnen te laten blijven; in de regio loopt een inkoop- en aanbestedingstraject jeugdzorg, wat in het hele land wordt stopgezet omdat dat slecht uitpakt en een administratieve belasting is; keuzes in de regio maken ook dat de kwaliteit achteruitholt.

Leefbaar Hilversum:

- lijkt het onmogelijk te voldoen aan de bezuinigingsopdracht op het sociaal domein, omdat sommigen niet zelfredzaam kunnen zijn;
- wil extra aandacht voor jongeren en daarop niet bezuinigen, zeker in deze lastige tijd;
- vraagt hoe de wethouder efficiënte zorg gaat oppakken;
- vraagt waarom de aanbevelingen van de Rekenkamer niet tot bezuinigingen hebben geleid;
- wil juist investeren in innovatieve projecten van duurzaamheid en wonen;
- stelt voor geld te reserveren voor woningoverbruggingsinitiatieven voor vijf tot tien jaar; de **ChristenUnie** vraagt of het gaat om woningen die na vijf jaar weer gesloopt worden of tijdelijke woonprojecten voor gescheiden mensen of daklozen; **Leefbaar Hilversum** bedoelt

- tijdelijke units om het woonprobleem op te lossen, voor alle doelgroepen; na vijf of tien jaar zijn er op die manier ook meer woningen gebouwd;
- is tegen ozb-verhoging en het heffen van precariorechten;
 - informeert naar de extra woningen op het Stationsgebied en of die opwegen tegen de kosten;
 - noemt cultuur en sport essentieel voor het welbevinden van jongeren en die zouden extra aandacht moeten krijgen;
 - raadt aan te investeren in een groen Hilversum en niet te bezuinigen op duurzaamheid;
 - wil eveneens niet op buurtbudgetten bezuinigen, terwijl de gemeente meer in de wijk wil gaan werken;
 - vraagt of de zorg op corona is voorbereid en of er extra fondsen daarvoor zijn.

Hilversums Belang:

- erkent dat een solide financieel beleid voeren in deze tijd een enorme uitdaging is;
- constateert een toenemend beroep op zorgverlening, waarbij het Rijk de zorgkosten structureel onvoldoende dekt;
- meent dat de toenemende zorgvraag niet mag leiden onder de geplande bezuinigingen van € 2 miljoen; vraagt of het college die bezuinigingen wil heroverwegen;
- stelt vast dat de exploitatieverliezen in 2021 en 2022 in totaal € 6 miljoen bedragen; in 2023 ontstaat uiteindelijk een flinterdunne sluitende begroting; dat is een structurele tekortbegroting en de fractie vraagt of het college dat erkent;
- heeft respect voor de poging om voor 2021 realistisch te begroten, maar wel is sprake van een tekort van € 4,2 miljoen;
- vraagt of bezuinigingen van € 6 miljoen haalbaar zijn;
- vindt structurele bezuinigingen boterzacht en te beperkt en suggereert te korten op niet zorggebonden subsidies, zoals citymarketing, niet strategisch vastgoed sneller te verkopen, de organisatie en sterk opgelopen personeelsbezetting kritisch door te lichten en het Circusterrein klaar te maken voor verkoop;
- wil op het Circusterrein 300 betaalbare woningen realiseren;
- wil met de opbrengst uit de tijdelijke ozb-opslag gedurende de coronacrisis de Covid-kosten dekken;
- ziet het eigen vermogen in 2019 tot en 2021 met bijna €14 miljoen teruglopen en in 2021 met nog eens € 6 miljoen; de ruimte om grote projecten te financieren wordt daardoor klein tot onrealistisch; een kleiner jasje past daarom beter;
- is voor realistisch en humaan begroten, waaraan het nu nog schort;
- wil het college niet laten voorsorteren op het activeren van projectkosten.

Democraten Hilversum:

- staat alleen stil bij het beantwoorden van de technische vragen, waarbij beantwoording vaak ontwijkend was of uitbleef;
- vraagt zich af hoe compleet het overzicht is om de financiële staat echt te kunnen doorgronden;
- observeert dat voorstellen worden gedaan die met terugwerkende kracht moeten gelden op een voorgenomen wijziging van de Financiële verordening en vraagt of dat de goede volgorde is;
- ziet ook voorstellen die niet conform de Financiële verordening zijn, zoals het nieuwe kansenbeleid;
- mist ROM Utrecht bij de opgesomde verbonden partijen; waaraan recent is tweede miljoen gestort;
- wil aantallen woningen bouwen op het Circusterrein als compensatie voor de woningdichtheid in de Spoorzone;
- vraagt om uitleg waarom bij Crailo de overdracht van gronden aan de Gemeentelijke exploitatiemaatschappij is voorzien in 2021, maar hierop niet wordt geanticipeerd in de risicobeheersing; in Gooise meren is de raad per brief op 14 oktober geïnformeerd over de concept-koopovereenkomst van een aankoop uiterlijk 31 december 2020; de Hilversumse raad wacht nog op diezelfde brief en gevraagd wordt hoe dat mogelijk is;

- constateert dat Hilversum Marketing slechts 400 volgers op Twitter heeft en 3.500 volgers heeft op Instagram, terwijl de organisatie € 725.000,- subsidie ontvangt en er een budget van € 150.000,- voor citybranding is; gevraagd wordt Hilversum Marketing € 875.000,- ontvangt en of op die organisatie de slogan 'less is more' van toepassing is;
- informeert wat wordt bedoeld met gerelateerde mobiliteitsmaatregelen;
- is benieuwd wat de aparte structuurvisie voor het Oosterspoorplein omvat en hoe die is gerelateerd aan de omgevingsvisie en de gebiedsagenda;
- vraagt aandacht voor het opnieuw in de openbare ruimte plaatsen van kunst in gemeentelijke depot.

Schorsing (18.00 – 19.00 uur).

Wethouder Walters:

- heeft een coronabrief rondgestuurd over ontwikkelingen met betrekking tot corona;
- blijft kostenbewust bezig en houdt de negen aanbevelingen in het KPMG-rapport in de gaten;
- kondigt de doorgerkende informatie over het Stationsgebied in het eerste kwartaal van 2021 aan;
- streeft naar prudent financieel beleid en past het tempo aan van grote projecten aan wat de gemeente aan kan, maar het college staat voor zijn ambities en zal realiseren wat het kan beetpakken;
- wijst op praktijkondersteuners voor jeugd in het kader van meer ondersteuning dichtbij;
- is ook in de regio bezig om meer ondersteuning dichtbij te leveren, zoals op scholen; het beeld van lange begeleiding zal minder worden en de insteek is er meer bovenop te zitten;
- ziet dat Utrecht het van de G4 het beste doet en Hilversum zal verkennen hoe die gemeente het doet; het beste model moet ook wel passen bij hoe de gemeente in elkaar zit;
- heeft € 2 miljoen als stelpost geraamd voor extra te verkrijgen middelen van het Rijk voor jeugdzorg; landelijk gaat het om een tekort van € 1 miljard; landelijk wordt aangegeven dat dat bedrag hoger wordt, zodat het reëel is om op € 2 miljoen te rekenen; half december komt het onderzoek van het Rijk over tekorten op de jeugdzorg; zonder extra geld van het Rijk komt de gemeente er niet;
- stelt dat collectieve scootmobielen soms makkelijker zijn in gebruik als men die deelt;
- komt in het eerste kwartaal van 2021 met een wijziging van de Financiële verordening naar de raad toe; als de raad daarmee niet instemt komt er bij de kadernota een extra bezuiniging; de **PvdA** vraagt of het beter is om de begroting in te richten volgens de huidige Financiële verordening; wethouder **Walters** heeft daarom een stelpost opgenomen en heeft gemiddeld tussen verschillende wensen;
- boekt slechts €150.000,- voor efficiency in, maar zal naar die post steeds blijven kijken; dat bedrag voor betere efficiency moet nog groeien; in de komende kadernota komt zij terug op de vraag of op het gebied van efficiency nog meer te doen is;
- merkt op dat alle doorgerkende investeringen in het investeringsprogramma van de begroting zijn opgenomen en daarvan is het meerjarige effect bekend; daaronder valt onder meer het opkopen van huizen aan de Koninginneweg en aan de andere zijde van het spoor voor het project Stationsgebied;
- laat in het eerste kwartaal van 2021 zien wat de financiële doorrekening van het Stationsgebied betekent;
- gaat nu met mantelzorgbeleid aan de slag, wat zeker in deze tijd erg nodig is; **D66** wijst op een aangenomen amendement met concrete voorstellen en stappen en vraagt wanneer de wethouder daarmee aan de slag gaat; wethouder **Walters** heeft die motie op het vizier, maar kijkt nu wat al is gedaan en ingeregeld; daarna gaat zij met de motie aan de slag;
- komt in het eerste kwartaal met een voorstel naar de raad over het activeren van projectkosten;
- zal de schade eerlijk verdelen en letten op de kwetsbare kleintjes, zeker in coronatijd, maar het zal moeilijk blijven;
- is ook van mening dat de algemene reserve een beetje is aan te spreken;
- heeft vandaag een brief gestuurd over de volgende set posten die uit de coronareserve wordt gedekt en het extra geld dat via de septembercirculaire vanuit het Rijk komt; die reserve komt

- begin volgend jaar op € 3 miljoen uit; via die reserve hoopt het college te doen wat nodig is voor verenigingen en clubs;
- steunt mensen door relaties en netwerken in de wijk en verenigingen/clubs meer te verbinden; daarom wordt niet op het welzijnswerk bezuinigd; een stevige sociale basis is nodig en het is in aller belang om zorg dichtbij te verlenen; de **ChristenUnie** gaat het ten diepste om een paradigmashift, een heel andere manier van denken over en visie op hulpverlening en vraagt of de wethouder dat gesprek wil aangaan met de organisaties; wethouder **Walters** deelt dat en gaat daar met begeleiding in de wijk en het eenzaamheidsplan aan de slag; hoe worden de netwerken en de ondersteuning sterker;
 - stelt voor om in maart/april een beeldvormende sessie te organiseren en de raad bij te praten over het KPMG-rapport en wat het college doet om het dashboard te verbeteren met cijfers en sturing; **GroenLinks** lijkt het adequater om het KPMG-rapport te betrekken bij de bespreking van het sociaal domein in het vierde kwartaal; wethouder **Walters** is daarmee bezig en wil eerst aan de slag gaan, ook omdat er niet zoveel tijd meer is tot Kerstmis;
 - stemt het tempo van projecten af op wat de gemeente financieel aan kan;
 - houdt in het oog of volgend jaar vanuit de coronareserve precariobelasting vrij te stellen is;
 - heeft zorg verstrekt volgens de wet en de verordening, maar sommige onderdelen kunnen ook anders, zoals vormen van jeugdhulp die lijken op andere therapie, zoals speltherapie; dat kan via jeugdhulp, maar ook vanuit de aanvullende zorgverzekering; de gemeente gaat het gesprek aan wat uit de eigen zorgverzekering is te dekken en wat de gemeente nog aanvullend kan doen;
 - laat de consultants met elkaar meer uitwisselen over passende indicaties en kostenbewustzijn; daardoor moet er meer eenheid in het team komen, dat daardoor sterker wordt;
 - de **PvdA** vraagt of het college bij de consultants neerlegt om kosten te besparen; wethouder **Walters** wil meer kennis tussen consultants uitwisselen over wat nodig is en hoe lang dat nodig is;
 - de **SP** vraagt of het aan de consultant is om te beoordelen of een verwijzing nodig is; wethouder **Walters** geeft aan dat veel ambulante jeugdhulp direct door een verwijzer wordt aangewezen en de gemeente daarop geen invloed heeft; bij huishoudelijke hulp kan men kijken hoeveel nodig is; in het begin kan men daaraan meer doen, waarna later die hoeveelheid te bezien is; zij zoekt het in flexibiliteit en afstemming over wat al dan niet werkt;
 - de **PvdA** vraagt waarom afstemming tussen consultants tot een bezuiniging zal leiden; wethouder **Walters** gebruikt de CIZ-indicaties meer bij de Wmo en de gemeente zit vaak daarboven; bij een veel gebruikte richtlijn kan men best kijken waarom de gemeente daarboven zit; consultants kunnen dan zeggen stevig door te pakken;
 - de **SP** vraagt of het idee van de baan is dat het college zich actief bezig houdt met het beperken van indicaties of het anders verwijzen door huisartsen en andere professionals; wethouder **Walters** zegt van niet; praktijkondersteuners huisartsen zijn nu actief en dat loopt nu goed; bezien wordt of uitbreiding mogelijk is, maar eerst volgt een evaluatie;
 - knijpt niet op de zorg, maar kijkt vooral naar effect en dichterbij werken;
 - vindt verenigingen in stand houden belangrijk, houdt jeugdwerkers op orde en heeft ook regelmatig contact met Veilig Thuis over hoe het gaat;
 - wijst erop dat meer dan 100% kwijtschelden niet mag; de **PvdA** vraagt dat niet en wil naar de kwijtscheldingscriteria laten kijken; wethouder **Walters** reageert dat die wettelijk heel erg zijn ingekaderd;
 - gaat haar best doen om in 2021 beter te luisteren;
 - lobbyt voor meer geld en het afschaffen van het abonnementstarief; een van de opties is om huishoudelijk hulp onder de bijstandsnorm te brengen, mogelijk ook tot 150% van het minimuminkomen; maar er zijn nog meer gedachten;
 - heeft door corona achterstand bij de buurtcircles en daardoor sluiten mensen daar nog niet zo makkelijk bij aan;

- heeft regels gemaakt voor onttrekking van geld vanuit de coronareserve; dat moet meer dan € 25.000,- zijn, zodat het geld voor de buurthuizen uit de welzijnsbudgetten wordt betaald;
- merkt op dat het op dit moment moeilijk is om meer geld voor inclusie vrij te maken;
- vindt het belangrijk om met de fysieke ontwikkeling van de stad door te gaan met goede voorzieningen, zodat het niet haar keuze is om taakstellingen daarop te bepalen; de **SP** gaat het erom dat je ook kunt besluiten ergens minder geld aan te besteden om het anders te besteden en begrijpt niet dat dat niet van projectontwikkelaars en de gemeente te vragen is als dat bij welzijnsinstellingen wel gebeurt; wethouder **Walters** bezuinigt de komende jaren niet op welzijnsgelden en er wordt een goede berekening gemaakt wat in het Stationsgebied nodig is; die berekening krijgt de raad in het eerste kwartaal van 2021;
- heeft op 29 oktober de raad een brief gestuurd over de Follow the Money-statistieken;
- wijst op een aanbieder die alleen voor de zware dagbesteding bij kinderen gaat; met ouders en kinderen gaat zij kijken naar een goede oplossing; de **SP** vraagt of de wethouder bereid is om met ouders in gesprek te gaan; lagere aanbestedingsregels zijn aanleiding om niet in te schrijven; wethouder **Walters** antwoordt dat ambtenaren kijken naar de specificatie van ouders en kinderen; voor de lichte vormen van dagbesteding is de groepsgrootte ietsje vergroot en daardoor hebben bepaalde partijen niet ingeschreven;
- is met bestrijding van eenzaamheid gestart en gaat daartoe een netwerk samenwerking opzetten; **Leefbaar Hilversum** vraagt welke groepen volgens de wethouder eenzaam zijn; wethouder **Walters** noemt in dat verband minder mobiele en aan huis gekluisterde ouderen, gescheiden mensen en jongeren die op sociale media oppervlakkige contacten hebben en eenzaam zijn in betekenisvolle relaties;
- meent dat effectiviteit en slimmer organiseren bij jeugd en ouderen kan en daarom organiseert zij niet zozeer bezuinigingen;
- prijst Hilversums Belang voor het doen van concrete bezuinigingsvoorstellen; bij bezuinigen op niet zorggebonden subsidies gaat het om sport, cultuur en media, waar het college nu de intensivering afhaalt en verder niet op bezuinigt; het college blijft daar graag bij;
- versnelt waar het kan de verkopen van niet strategisch vastgoed;
- zit qua fte in lijn met het Berenschot-rapport wat betreft het benodigde personeel gezien de grootte van de gemeente;
- verhoogt de ozb licht en krijgt ook geld van het Rijk om de coronacrisis te dempen; daarom wil zij niet een nog hogere ozb vragen;
- wil de gekozen ambities zoveel mogelijk doorzetten.

Wethouder **Scheepers**:

- heeft voor de reserve stedelijke ontwikkeling geen specifieke maximale hoogte bepaald, maar bij het vaststellen van het nieuwe vastgoed- en grondbeleid in december 2019 heeft het CDA amendement A 19-159 ingediend, dat vermeldt dat de hoogte van die reserve bij elk P&C-moment wordt geëvalueerd; momenteel vindt het college de reserve prima zoals die is;
- gaat in op de vraag of de voorziening grondexploitaties kan vervallen; het gaat erom of er verlieslatende grondexploitaties zijn; als het project Egelshoek is afgerond is die voorziening niet meer nodig, maar bij het opstellen van nieuwe grondexploitaties, bijvoorbeeld Stationsgebied, moet die voorziening er toch weer uit noodzaak zijn;
- is hard aan de slag met het handboek Buiten, dat groen en duurzaam wordt;
- deelt mee dat de lasten van de fietsenstalling Herenstraat vanuit het programma Mobiliteit naar het programma Parkeren zijn gegaan; die lasten zitten dus nog steeds in de begroting;
- geeft aan het een interessante gedachte te vinden het verkeershuisje te plaatsen in het Stationsgebied; het college zal dat onderzoeken en staat er welwillend tegenover, een nadere reactie volgt bij behandeling van de motie daaromtrent;
- kondigt in het Stationsgebied tussen de 260 en 325 woningen aan; **Leefbaar Hilversum** informeert welk aantal woningen aan de Koninginneweg staat en welk aantal er terug komt; wethouder **Scheepers** kan die technische vraag nu niet beantwoorden;
- pakt de verkoop van af te stoten panden voortvarend op;
- geeft aan dat de risico's door grondoverdracht van grond bij Crailo niet zullen toenemen; een voorstel daarover komt in de raadsvergadering van december 2020 aan de orde; de GEM BV

is opgericht voor één grondexploitatie vanuit drie gemeenten; de grondoverdracht is meer een praktische uitvoering van het plan;

- kijkt of het mogelijk is om meerdere beelden terug te plaatsen in de openbare ruimte en als er daarvoor kansen zijn wil hij daarmee doorgaan, vanwege de traditie in Hilversum voor kunst in de openbare ruimte;
- gaat met het geld voor de Kleine Spoorbomen de overweg en de infrastructuur aanpakken; in de omliggende buurten wordt het verkeer veiliger en daarover wordt binnenkort met de klankbordgroep aan de slag gegaan; voor de doorstroming op de Johannes Geradtsweg wordt gekeken welke oplossingen de bewoners zien en de middelen daarvoor zijn nog niet concreet ingevuld.

Wethouder **Wolthers**:

- erkent dat het verlagen van de norm van 130% naar 120% om in aanmerking voor minimaregelingen te komen pijnlijk is en wil bezien wat zij kan doen met het geld voor de Hilversum-pas light; voor de raadsvergadering zal zij kijken wat daarin haalbaar is;
- noemt verkeersveiligheid een speerpunt in het integraal veiligheidsbeleid; elk jaar worden een aantal knelpunten genoemd; een aanpak voor verkeersdruives is vastgesteld en vanaf 16 november gaat een positieve campagne van start gericht op het terugdringen van verkeersovertreders;
- doet geen toezegging om het beleid ten aanzien van Werk en Inkomen te herzien; zij beziet met portefeuillehouders in de regio en de Werkkamer hoe adequaat in te spelen is op de huidige coronasituatie, die heeft geleid tot bijstellingen met maatregelen om mensen zo goed en concreet mogelijk naar werk toe te leiden; daarop komt zij binnenkort bij de commissie terug;
- is niet van plan om het beleid bij te stellen om jeugdwerkloosheid te voorkomen; de volgende projecten lopen:
 - een project voor jongeren;
 - intensieve samenwerking met het RBL;
 - de komst van een specialist jongeren bij het werkgeversservicepunt;
 - het leerwerkloket is met name bedoeld om jongeren zo goed mogelijk door te leiden;
- is druk bezig met de aanpak van schulden bij jongeren en zzp'ers; per 1 januari is begonnen met de schulddienstverlening; doelgroepen benadert en informeert zij zo goed mogelijk via diverse kanalen; zij wil preventie op scholen inzetten, breder werken aan vroegsignalering en een aanpak neerzetten tegen betalingsachterstanden; ook is zij volop bezig met dienstverlening aan zzp'ers; de **PvdA** vraagt om de toelichting iets concreter te maken dan 'volop mee bezig zijn'; wethouder **Wolthers** kondigt een informatiebrief daarover aan;
- laat weten dat het onderwijskansenbeleid is vertraagd, onder meer door corona en de werkzaamheden voor het integraal huisvestingsplan; schoolbesturen willen het onderwijskansenbeleid onderdeel maken van een bredere agenda, die in het eerste kwartaal van 2021 aan de raad wordt gepresenteerd, om te laten zien waaraan middelen worden besteed; de **SP** vraagt of de wethouder wil meehelpen aan het schrijven van een voorstel over regiobeleid; wethouder **Wolthers** bevestigt dat en is daarbij zeer nauw betrokken;
- gaat op basis van ongevallen, gereden snelheden, ervaringen en vragen van bewoners over tot het instellen van 30 km-zones; in het kader van de mobiliteitsvisie wordt bezien wat de effecten zijn op het duiden van bepaalde wegen als 30 km-gebied; in dat verband komt zij nog terug op dat onderwerp.

Wethouder **Heller**:

- blijft voortvarend werken aan de woonvisie en instrumenten zijn o.a. tijdelijke woningen en prestatieafspraken met woningcorporaties die noodgedwongen met een jaar verlengd zijn;
- wil komen tot een zo breed mogelijk gedragen woonvisie;
- wenst burgers actief laten meedenken aan verduurzaming; subsidie is ontvangen voor een aardgasvrije wijk in de Meent; de eerstkomende twee jaar gaat het college met koplopers aan de slag om arrangementen te ontwikkelen;

- blijft met burgers meedenken over verduurzaming; het beleid van de gemeente is in hoge mate gericht op het ondersteunen van individuele burgers, waarvoor diverse instrumenten zijn, zoals de duurzaamheidslening en het regionale energiedienstenbureau;
- kondigt een warmtetransitievisie aan, een nieuw vijfjarenprogramma en een nieuw jaarprogramma voor 2021; tegelijk is het college bezig met de Regionale Energie Strategie; de kern zal blijven isoleren en installeren van zonnepanelen om burgers te helpen geld te verdienen, hun huis comfortabel te maken en CO₂-uitstoot te reduceren;
- erkent dat in het eerste kwartaal van 2020 een terugkoppeling van het schone lucht-akkoord was voorzien en komt daarop snel terug;
- zal navragen waarom de GAD voor restafval een eigen benchmark gebruikt.
- is bezig met de onderkant van de woningmarkt en het segment daarboven en daarover heeft het college grote ambities afgesproken; of de vraag naar woningen vanwege Covid nu structureel hoger is durft hij niet te beantwoorden.

Wethouder Voorink:

- is blij met de gevraagde aandacht voor sportverenigingen en recent is bekend geworden dat het Rijk een regeling voorbereidt voor de maanden oktober tot en met december; als clubs in de problemen komen weten ze de gemeente overigens te vinden;
- gaat de komende weken volop het politieke gesprek voeren over goede participatie bij visiedocumenten, waarbij ook de door de ChristenUnie geïntroduceerde term ‘schaduwdemocratie’ voorbij zal komen; de raad is echter de baas en niet de schaduwdemocratie;
- zal welstandsvrij bouwen niet zonder de raad doen en daarover hoopt hij de raad in januari 2021 te informeren; gezien wordt of meer ambtelijk te toetsen is;
- hoopt de Welstandsnota te actualiseren en fouten en tegenstrijdigheden daaruit te halen, waarbij wordt geprobeerd een aantal zaken welstandsvrij te maken, o.a. dakkapellen, fietsenhokken en zonnepanelen; zijn inschatting is dat dat in het tweede kwartaal van 2021 zal gebeuren;
- informeert de raad over twee weken middels een raadsinformatiebrief over de stand van zaken van het Circusterrein; hij hoopt in het eerste kwartaal van 2021 ontwikkelscenario's op te stellen, waarover de raad in het tweede kwartaal van 2021 kan beslissen; hij weet niet of met 300 betaalbare woningen het geprognosticeerde verlies is dicht te regelen, gelet op de negatieve boekwaarde en het bedrag dat een woningcorporatie kan betalen;
- kan bij het behandelen van gebied 1221 laten bespreken of een overschot van woningen aldaar vanwege verdichting kan landen op het Circusterrein;
- gaat een visie op het Oosterspoorplein maken;
- is met de werkgroep ‘Bruisend hart van Oost’ in gesprek over de warme entree in Oost; een startnotitie daarvoor maken vindt hij een heel goede suggestie;

Wethouder Kuipers:

- heeft elk kwartaal met Hilversum Marketing bestuurlijk overleg en wil de meerwaarde daarvan meetbaar maken; er zijn subsidieafspraken daarmee en er is al een soort dashboard om te zien of die subsidieafspraken op tijd opgevolgd worden; hij weet nog niet hoe een dashboard over het imago en de beleving van Hilversum Marketing eruit komt te zien;
- probeert de meetbaarheid van Hilversum Marketing zo inzichtelijk voor de raad te maken en zal dat punt in een bestuurlijk overleg met Hilversum Marketing ter sprake brengen;
- laat weten dat Hilversum Marketing circa € 1 miljoen aan subsidie per jaar ontvangt; dat bedrag loopt terug van € 820.000,- naar € 550.000,- in 2022; cofinanciering van Hilversum Marketing is daarom belangrijk en het wordt een hele uitdaging om de begroting op orde te krijgen; Hilversum Marketing heeft daarin echter wel vertrouwen; als het niet lukt de begroting op orde te krijgen behoeft de bedrijfsvoering aanpassing;
- vindt de coronamaatregelen voor cultuur verantwoord en in balans; de bezuinigingen zijn beperkt; de indruk is dat het ook voor volgend jaar de juiste oplossing is;
- heeft gemerkt dat het mediacultuurplein op de Kerkbrink op heel warme gevoelens en veel enthousiasme kan rekenen bij de raad en betrokken partijen; hij zou het goed vinden een knip

te maken tussen de verhuizing van de bibliotheek en de rol van Beeld en Geluid en het Museum; dan is goed te kijken wat de rol van de bibliotheek kan zijn; het dubbele haalbaarheidsonderzoek moet voor Kerstmis gereed zijn en daarna komt hij naar de commissie terug; de **SP** wil het mediacultuurplein in deze tijd even laten zitten, ook omdat er volgens de begroting geen geld is; wethouder **Kuipers** denkt dat dat niet hoeft en tot een herinrichting zal het in 2021 nog niet komen; hij voorziet in dat jaar geen problemen door het bedrag voor dat jaar uit de begroting te halen;

- vindt het niet verstandig om het geld voor Media Perspectives, ROM Utrecht en Hilversum Marketing niet uit te geven, omdat het een trendbreuk en een beleidswijziging zou zijn; kort geleden is besloten € 1 miljoen voor ROM Utrecht vrij te maken; dat bedrag wordt geleend en de jaarlasten per inwoner zijn dus geen €11,- maar € 0,43; de rijksoverheid werkt met ROM's om regionale bedrijvigheid uit de crisis te stimuleren; de tweede miljoen euro is onderdeel van een steunpakket van het Rijk onder de coronaoverbruggingsleningsystematiek; ROM kan met die extra investering € 46 miljoen beschikbaar stellen, goed besteedbaar geld; de **PvdA** vraagt hoe pijnlijk het is om de € 3 miljoen voor economie te verminderen naar € 2,8 miljoen om daarmee 5.700 huishoudens te helpen; wethouder **Kuipers** zegt dat dat pijn doet voor loopbaan- en omscholingstrajecten bij Media Perspectives en die keuze zou hij buitengewoon betreuren, omdat met dat geld mensen aan het werk worden gehouden; de **SP** heeft de indruk dat Media Perspectives weinig opleidingstrajecten oplevert en wil concrete resultaten daarvan zien; wethouder **Kuipers** vindt dat een vrij technische vraag, wil daarop op een ander moment terugkomen en moet die nog goed in kaart brengen; de **SP** wil op haar vraag op zijn minst voor de begrotingsbehandeling antwoord; wethouder **Kuipers** zal daarvoor zijn best doen;
- erkent dat ROM Utrecht bij de verbonden partijen genoemd moet worden en die fout repareert hij bij de jaarrekening;
- antwoordt dat Hilversum Marketing € 725.000,- aan gemeentelijke bijdrage ontvangt en daar komt geen € 150.000,- bij; details daarover moet hij in kaart brengen; wethouder **Walters** vult aan dat het structurele bedrag € 575.000,- is, welk bedrag in 2021 € 150.000,- incidenteel hoger is; vanwege het incidentele bedrag staat het laatstgenoemde bedrag in de lijst met incidentele lasten; het bedrag voor 2022 en verder is € 575.000,-.

Burgemeester **Broertjes**:

- laat weten dat het goed gaat met de aanpak van de ondermijning, mede dankzij het door de raad vorig jaar beschikbare geld, waarmee een team ondermijning wordt samengesteld met een analist, een jurist en een coördinator, teneinde de informatiepositie van de gemeente te versterken;
- merkt op dat hier en daar hennepplantages zijn opgerold en kroegen zijn gesloten op grond van niet-pluis-gevoelens;
- is sterker in het hanteren van de Bibob-procedure;
- heeft afgelopen maand een brief aan alle ondernemers gestuurd naar aanleiding van de coronacrisis met de waarschuwing op te passen voor fout geld; zij kunnen voor een second opinion naar de gemeente komen, wat goed werkt en wat de horecasector als een ondersteuning ziet.

Tweede termijn

Hart voor Hilversum:

- spreekt prudent financieel beleid in coronatijd aan, ook voor lopende en komende projecten;
- sluit zich aan bij Hilversums Belang over het actief verkopen van gemeentelijk vastgoed en wil de wethouder daarbij tot een winstmaximalisatie laten komen door gebouwen die het best in de markt liggen als eerste te verkopen;
- kan zich vinden in het idee van GroenLinks van het plaatsen van het verkeershuisje in het Stationsgebied en suggereert dat op het Oosterspoorplein te zetten;
- ondersteunt het idee van Hilversums Belang over het Circusterrein;
- is blij dat wethouder Voorink in gesprek gaat met bewoners van Oost;

- is ook blij met het in stand houden van de norm van 130% voor chronisch zieken en gehandicapten en het kindpakket en een eventuele motie van GroenLinks daarover zal zij steunen.

Het CDA:

- heeft de bedoeling om in scenario's op investeringen vooruit te denken om een gevoel te krijgen bij de investeringssom die de gemeente de komende jaren tegemoet ziet;
- is blij met de nieuwe regeling voor sportverenigingen in het najaar en vraagt die zo gauw mogelijk met sportclubs te communiceren;
- vindt het fijn te horen dat er een actieprogramma verkeersveiligheid komt;
- vindt het plaatsen van het verkeershuisje rond het Stationsplein een goed idee.

D66:

- verwacht dat 2021 een boeiend politiek jaar wordt met alle visies die over elkaar heen buitelen;
- adviseert raad en college elkaar goed in positie te houden om het voor iedereen een goed proces te laten zijn;
- vindt de vraag essentieel of en op welke manier de raad projectkosten wil activeren, welk gesprek eerst te voeren is voor de uitkomst daarvan in de begroting op te nemen;
- ziet het college nu ruim € 5 miljoen aan stelposten in de begroting opnemen, die nodig zijn om op termijn een sluitende begroting te krijgen;
- voorziet dat de raad hierover een duidelijker uitspraak moet doen bij het vaststellen van de begroting, waardoor de fractie het initiatief zal nemen; de **PvdA** vraagt waaraan D66 concreet denkt; **D66** wil bezuinigingen bij niet activeren van projectkosten dan niet tot 2021 beperken, maar de fractie wil die dan over een langere termijn laten gaan, teneinde een alternatief voor het activeren van projectkosten te hebben;
- kan zich vinden in de redenering van het college over de dekking van structureel € 2 miljoen vanuit het Rijk op de Wmo/jeugd;
- is van mening dat het antwoord van wethouder Voorink over het welstandsvrij maken van bepaalde bouwwerken nog niet helemaal bevredigend is, maar het college zou bij het voorstel daarover moeten voorrekenen hoe die bezuiniging te realiseren;
- lijkt het passend het geld voor de Hilversumpas voor de minimaregelingen te gebruiken.

De ChristenUnie:

- herinnert zich een toezegging over een campagne over houtstook en vraagt het college daarover meer te zeggen;
- hoopt dat er spoedig duidelijkheid komt over het Circusterrein en dat daarmee slagen te maken zijn;
- stelt voor om alle huidige en toekomstige bouwplannen langs de coronalat te leggen, in verband met bijvoorbeeld thuiswerken;
- wil op de hoogte gehouden worden van het digitaal platform en vertrouwt dat niet goed; het gaat daarbij met name om informatie, maar daarop is de fractie nog niet helemaal gerust;
 - het **CDA** vraagt hoe de ChristenUnie de gemeentelijke activiteiten taxeert om mensen te helpen bij sociale en economische zelfredzaamheid; de **ChristenUnie** constateerde dat het college mensen in de wijken helpt met het ontwikkelen van betekenisvolle relaties, maar op een of andere manier zit dat niet tussen de oren, wat met visie te maken heeft; het gaat om gewoon elkaar helpen;
 - **Leefbaar Hilversum** vraagt of de ChristenUnie het met haar eens is dat een besparing op het sociaal domein plaatsvindt door veel meer met netwerken in de wijk te werken; de **ChristenUnie** beaamt dat; **GroenLinks** wil dan laten uitwerken waar die besparing in zit; de **ChristenUnie** herhaalt dat men moet beginnen met visie en daarna pas moet bezuinigen;
 - **GroenLinks** meent dat sociale en economische zelfredzaamheid voor een grote groep mensen te veel gevraagd is, zodat men de gedachte van de participatiemaatschappij achter zich moet laten en de zelfredzaamheid beperkter moet worden gezien dan als

doel voor iedereen; de **ChristenUnie** bevestigt dat, maar stelt dat zelfredzaamheid er in verschillende soorten en maten is.

De VVD:

- vindt het belangrijk dat mensen niet aan de kant staan en kunnen meedoen;
- maakt zich grote zorgen over de economische effecten van de coronacrisis en vraagt wat het college gaat doen om er een tandje bij te steken op dat vlak; wellicht zijn er ook in Hilversum plannen om mensen vanuit de horeca in de zorg te laten werken;
- zijn de positieve effecten van sport en bewegen uit het hart gegrepen en verbaast het dat die niet genoemd zijn in de uit te werken thema's voor sociaal domein en welzijn; sport is namelijk een belangrijk instrument in het welzijnsveld;
 - **Leefbaar Hilversum** vindt sport en kunst en cultuur in deze tijd essentieel in het welzijns- en zorgdomein; de **VVD** vindt het juist in deze tijd, maar altijd belangrijk dat er ontspanning is en er genoeg bewogen wordt om mensen mentaal en fysiek fit te houden; het is belangrijk om te focussen op de mensen die die te maken hebben met overgewicht en daarom te investeren in gezonde jeugd;
 - de **SP** vraagt wat de **VVD** in de begroting wil bereiken als het op sport aankomt; de **VVD** meent dat sport te veel in isolatie wordt bekeken en wil sport en bewegen laten inzetten als welzijnsinstrument;
- kan zich niet voorstellen dat de vermelde indicatoren voor sport en bewegen uit 2016 niet actueel genoeg zijn en wil bij de sportnota volgend jaar over actuelere data beschikken;
- informeert naar concrete resultaten op basis van het lokale sportakkoord;
- ondersteunt het initiatief om middelen van de Hilversumpas in te zetten voor de minimaregelingen.

De PvdA:

- erkent dat er stevige restricties aan het kwijtscheldingsbeleid zijn verbonden en hoopt dat de wethouder samen met de PvdA gaat optrekken om te kijken wat er op dat gebied wel mogelijk is;
- is blij met de beantwoording van wethouder Wolthers over de 130%/120%-norm;
- concludeert dat wethouder Heller niet op basis van de impactanalyse heeft besloten tot een versnelling van woningbouw;
- is teleurgesteld over de dooddoener van wethouder Heller dat plannen maken tijd kost, die ook niet altijd waar is, omdat er in het kader van de stikstofaankpak initiatieven waren om versneld woningen neer te zetten;
- gaat uit van een apart raadsbesluit over deelname aan de ROM Utrecht.

GroenLinks:

- heeft opgezocht dat 'prudent' voorzichtig, bedachtzaam en behoudend betekent, wat iets anders is dan wat zij nu ziet over de evaluatie van de Financiële verordening is; als de raad niet besluit tot het activeren van projectkosten zijn er forse aanvullende bezuinigingen nodig, wat niet eenvoudig zal zijn in het jaar voorafgaande aan de verkiezingen;
- vindt het welwillend dat wethouder Walters de lobby naar Den Haag voor geld en andere keuzen voortzet;
- vraagt of de wethouder geholpen zal zijn met een motie, waarin staat dat huishoudelijke hulp afhankelijk is van een inkomen volgens een bepaald percentage van het minimuminkomen;
- heeft er ook moeite mee dat wethouder Wolthers uitsprekt ergens mee bezig te zijn, omdat dan niet duidelijk is wat zij doet; de fractie is daarom blij met de pragmatische aanpak van de wethouder en de toezending van een raadsinformatiebrief;
- wijst op een door de SP ingediende en aangehouden motie waarin is gevraagd te stoppen met zinloos solliciteren en vraagt de wethouder daarnaar nog eens te kijken;
- informeert naar maatregelen tegen jeugdwerkloosheid;
- vraagt de wethouder beter na te denken over schuldenproblematiek, omdat de staatssecretaris op 20 september jl. een brief stuurde over de intensivering van de aanpak van schulden en armoede, omdat mensen schulden pas laat bij de gemeente melden;

- ontkent dat 5.700 gezinnen de dupe zullen zijn van de verlaging van de norm van 120% naar 130%; het gaat om 1.000 inkomens die vallen tussen de 120% en 130% van het minimuminkomen; bij het handhaven van 130% voor twee categorieën wordt de pijn verzacht en zij kondigt daarover een amendement aan.

De SP:

- sluit zich aan bij het amendement voor een andere inzet van de gelden van de Hilversumpas; **GroenLinks** is blij met die steun en gaat graag met de SP over het onderwerp in gesprek;
- hoort graag voor de begrotingsbehandeling de stand van zaken over de uitvoering van de motie M 18-250 over de wachtlijsten bij de GGZ en de jeugdzorg;
- verneemt graag concretere op te zetten plannen voor statushouders, waarvoor in de meicirculaire extra gelden zijn verkregen, terwijl de plannen in de begroting nu minimaal zijn;
- voorziet bij het doorzetten van grote projecten geen sluitende meerjarenbegroting en houdt daarom vast aan haar voorstel om een taakstelling van 10% te zetten op de fysieke projecten Stationsplein, Arenapark, Media Park en het cultuurplein;
- verwijst naar het stikstofbeleid van de regering en vraagt of daarmee in de begroting rekening is gehouden; op termijn beschikt de fractie graag over een gedetailleerder overzicht daarvan voor de begroting;
- is benieuwd naar de beschikbare rek om budgetten te regelen voor een geluidskwaliteitsplan of een fijnstofplan, die mogelijk op te nemen zijn in de omgevingsvisie;
- heeft graag nog antwoorden op vragen over de distributiehuis, welke vragen in iBabs te lezen zijn.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt hoe de gemeente de dienstverlening kan verlagen als die nu al niet zo denderend is;
- vraagt zich af of de gemeente scherper of anders moet indiceren en anders moet kijken naar zorg en wonen; wellicht is veel meer te sturen op een andere manier van samen leven, samen delen, samen verantwoordelijkheid nemen en daardoor samen zorgen;
- is blij met het onderzoek naar de herbouw van het verkeershuisje rondom het Station; de fractie gaf twee jaar terug al aan in te zetten op de historische context van het Stationsgebied en heeft architectonische kioskelementen rondom het Station geopperd, waarbij het verkeershuisje ook al een voorbeeld was;
- informeert naar plannen en budgetten om op korte termijn iets te doen aan doorstroming bij wonen; problemen wil het college vooral oplossen via drie grote ontwikkellocaties, maar het gaat voorbij aan de juist ingewikkelde en dure ontwikkelingen;
- vindt het wijsheid om eerst te beginnen bij projecten die sneller tot resultaat leiden en minder complex zijn;
- suggereert te investeren in tijdelijke noodvoorzieningen;
- is benieuwd naar de hoeveelheid woningen en bedrijfsruimten in verhouding tot wat er nu al is;
- wil investeren in de basis en eerst invullen wat leeg staat;
- wil weten hoe welstandsvrij bouwen bespaart op uitvoeringskosten en in welk belang dat gebeurt; het lijkt erop dat lokale initiatieven tegen muren aanlopen en andere woonvormen voor de andere segmenten lastig realiseerbaar lijken; welstandsvrij bouwen is mogelijk alleen voor het hogere segment;
- lijkt het beter te investeren in andere woon- en leefomgevingen, flexibele bouwelementen, doorstromen in de eigen wijk van verschillende doelgroepen; door anders te investeren bespaar je aan de andere kant, door verschillende maten woningen in de wijken en aanleunhubs voor de meest uiteenlopende doelgroepen; als men in de wijk en het eigen netwerk kan blijven wonen is te besparen op zorg;
- meent dat er te weinig budget is voor cultuur en te weinig linken worden gelegd met het sociaal domein, voor sport en cultuur; dat geeft een vertekend beeld, aangezien subsidies worden verleend om huur van gemeentelijke panden te betalen, maar niet om inhoudelijk projecten uit te voeren; er gaat vooral subsidie naar grote partijen in plaats van naar kleine

initiatieven te ondersteunen; cultuur lijkt onder te sneeuwen in een mediaplein en stedelijke ontwikkelingen;

- vraagt in het kader van veiligheid extra aandacht voor bepaalde groepen in het voorveld, die te prikkelen zijn om hun energie op een andere manier in te zetten, zoals op het gebied van kunst, cultuur en sport; de doelgroep die daarmee niets wil kan de gemeente heldere en strakke kaders stellen;
- stelt dat de aanwas van jeugdgroepen die overlast veroorzaken niet te reguleren is, maar wel kan men reguleren hoe men daarmee omgaat;
- vraagt wat er gebeurt met groepen die geen betaald werk, maar wel vrijwilligerswerk kunnen doen; daarvoor wil de fractie budgetten reserveren voor begeleiding;
- ziet veel mobiliteitsvoorzieningen waarmee bewoners het niet eens zijn.

Hilversums Belang:

- wijst op de negatieve exploitatieresultaten van bij elkaar € 20 miljoen en is het er niet mee eens dat sprake zou zijn van een structureel sluitende begroting; de **PvdA** stelt dat een al dan niet sluitende begroting geen kwestie van een mening is, maar van een feit; **Hilversums Belang** weet dat de provincie op grond van het BBV en de eigen regels kijkt of de begroting sluit en zij denkt dat dat niet het geval zal zijn;
- vraagt wat de provincie daarvan zou vinden; **Hart voor Hilversum** meent dat de begroting wel reëel is en de provincie met name algemene taakstellingen, behoedzaamheidsbudgetten en de verwachte maar nog niet verwerkte ontwikkeling van de algemene uitkering bekijkt; **Hilversums Belang** heeft ervaring met financiële vraagstukken en weet daardoor niet anders dan dat de gemeente een jaarlijks sluitende begroting moet hebben;
- wijst op het exploitatietekort in 2021 van € 4,2 miljoen en de voor bijna € 6 miljoen ingeboekte bezuinigingen; gevraagd wordt of die bezuinigingen haalbaar zijn, omdat die snel moeten worden behaald;
- informeert of niet nu al voorzienbaar is dat projecten slecht financieerbaar zijn vanwege de slechter wordende solvabiliteit;
- volgt D66 en GroenLinks wat betreft de stelpost inzake de activering van projectkosten en waaraan het college bij bezuinigingen denkt als de raad niet met activering van projectkosten akkoord gaat;
- raadt aan snel aan de slag te gaan met het Circusterrein;
- steunt GroenLinks en de SP om het geld van de Hilversumpas van circa € 150.000,- ter beschikking te stellen voor minimaregelingen;
- vindt het plaatsen van het verkeershuisje op het Oosterspoorplein een leuk idee.

Democraten Hilversum:

- blijft zorgen houden over de begroting en de financiële toekomst en vindt het idee van het CDA om scenario's uit te werken daarom goed;
- is benieuwd naar het initiatief van D66 over activering van projectkosten;
- complimenteert het college met het professioneel en vrij compleet beantwoorden van vragen;
- ziet bij de reserve stedelijke ontwikkeling de volgens artikel 11 van de Financiële verordening vereiste maximale hoogte en duur ontbreken en kan zich voorstellen daarop een amendement te formuleren;
- vindt de inzet van de gelden van de Hilversumpas voor minimaregelingen prima, evenals het plaatsen van het Dudok-verkeershuisje; zij geeft in overweging mee dat dat huisje ook tegenover Mout kan worden gesitueerd.

Wethouder Walters:

- wil voor investeringsscenario's ook een indruk hebben van de investeringen; voor het Stationsgebied volgen die in het eerste kwartaal van 2021; voor het Arenapark is daar nog geen plan voor; het **CDA** meent dat scenario's vooral bedoeld zijn voor plannen die nog niet zijn door te rekenen en beraadt zich daarom op het indienen van een motie hierover;
- snapt dat D66 voorzichtig is in het activeren van projectkosten, maar dat is het college ook;

- gaat goed kijken voor welke projectkosten het verstandig is om die te activeren en daarover komt het college nog met de commissie te spreken;
- voegt toe dat het in heel veel middelgrote gemeenten gebruikelijk is om projectkosten te activeren, wat het BBV ook toestaat; activeren van projectkosten is dus niet uitzonderlijk;
- erkent dat bij niet activeren van projectkosten andere bezuinigingen voor de langere termijn nodig zijn, welke alternatieven bij de kadernota gevonden moeten worden;
- heeft nu een stelpost opgenomen, omdat zij meent dat het een goed idee is om projectkosten te activeren; mocht de raad dat niet willen, dan komt het college bij de kadernota met de raad te spreken voor bezuinigingen voor de jaren 2022 en verder; op dit moment doet zij over die bezuinigingen geen voorstellen; **D66** meent dat de volgorde der dingen verkeerd is; eerst zou een discussie moeten plaatsvinden en na een raadsbesluit opname in de begroting; ook met het activeren van projectkosten blijft de begroting in 2021 precair; wethouder **Walters** wil het voorstel over activeren van projectkosten eerst met de raad bespreken;
- wil rond het actieplan over het verminderen van eenzaamheid iets doen met sport, dat mensen kan verbinden, bijvoorbeeld door fiets- en wandelclubjes; ook wil zij met wethouder Voorink nadenken over sporten in de openbare ruimte;
- heeft al eerder gekeken naar het kwijtscheldingsbeleid en weet daarvan dat daarin weinig ruimte zit;
- wil doorgaan met de lobby richting Rijk en VNG over de Wmo en jeugdhulp; voor een motie om huishoudelijke hulp afhankelijk te maken van bijstand staat zij open en die optie zal zij inbrengen bij de VNG en de G40;
- merkt op dat het programma transformatie voor jeugdzorg onder de regie van de regio onder andere omvat de wachtlijst terug te brengen; zij stelt voor op die wachtlijsten bij de eerstvolgende rapportage in het eerste kwartaal van 2021 in te gaan;
- lijkt een taakstelling van 10% op fysieke projecten niet werkbaar;
- merkt dat de provincie alerter is om goed naar gemeentelijke begrotingen te kijken, waarbij men ook alert is op de realiteitszin van de begroting; zij schat in dat elke gemeente taakstellingen opneemt voor jeugdhulp en de Wmo; daarbij gaat het ook om een onderliggend plan en een aanpak om die taakstellingen te kunnen halen;
- heeft een zorgvuldig proces doorlopen van het aanwijzen van zoekrichtingen bij de kadernota; die zijn uitgewerkt en het resultaat staat in de begroting;
- levert bij de provincie ook de onderbouwing aan voor de stelpost op de inkomsten aan;
- heeft het tekort op Wmo en jeugdzorg meteen in de begroting opgenomen en dat is heel prudent om te doen; andere gemeenten hebben dan nog niet gedaan; over het totaalplaatje gaat de gemeente in gesprek met de provincie;
- gaat ruimte zoeken om grote projecten te doen, daarvoor subsidies binnen te halen en die slim te faseren.

Wethouder **Scheepers**:

- gaat bij de verkoop van gemeentelijk vastgoed voor winstmaximalisatie en een uitgekiende strategie;
- heeft de basishouding om plaatsing van het verkeershuisje in het Stationsgebied te onderzoeken, waarbij hij naar de oostkant kijkt; wel kost dat geld; de **SP** wijst op de leegstaande politiepost en suggereert die voor het verkeershuisje in te zetten, wat een hoop geld kan schelen;
- houdt de raad op de hoogte van het digitaal platform.

Wethouder **Wolthers**:

- geeft mee dat de regeling voor chronisch zieken beschikbaar blijft voor mensen tot een inkomen van 130% van het minimumloon;
- herinnert aan de brief uit september over de bijstellingen voor het regiobeleid 'Perspectief op werk' en 'Werken aan werk'; bijstellingen door corona zien op meer opleiden, meer werk, een mobiliteitscentrum en het continueren van de meeste deelprojecten; die worden nu ook uitgewerkt en op korte termijn kan zij daarover nader berichten;
- zoekt concreet naar werk in de zorg en probeert daarover afspraken met partners te maken;

- weet dat het mobiliteitscentrum 'Van werk naar werk' binnenkort bij het werkgeversservicepunt wordt ingericht en daarover bericht zij de commissie verder;
- is ook lokaal druk bezig met allerlei bijstellingen naar aanleiding van corona en door te kijken hoe middelen zo efficiënt mogelijk te besteden zijn; een ervan is het construct NOVA en dat zo effectief mogelijk inzetten om mensen zo goed mogelijk naar werk te begeleiden; daarop komt zij binnenkort terug;
- komt op schulden eveneens binnenkort terug en zij stelt voor om dat in het eerste kwartaal van 2021 te doen, zodat zij de commissie over het gehele eerste jaar kan berichten.

Wethouder Heller:

- zegt toe terug te komen op het schone luchtakkoord en neemt daarin de communicatie over houtstook mee;
- heeft versnelling van woningbouw en doorstroom ook hoog op de agenda staan en vervolgt graag het gesprek met de raad om tot een goede en zo breed mogelijk gedragen woonvisie te komen;
- krijgt per 1 juli 2021 te maken met een nieuwe Inburgeringswet, waardoor taken t.a.v. statushouders bij de gemeente terechtkomen; het gaat om integrale intakes, intensievere vormen van begeleiding en ondersteuning en verantwoordelijkheid voor het taalaanbod en nieuwe en betere participatie-instrumenten.

Wethouder Voorink:

- zal bij de GGD navragen of zij recentere informatie heeft dan 2016 over overgewicht bij jongeren;
- stelt dat sportverenigingen nu meer overleven dan aandacht hebben voor het Sportakkoord; wel zijn er al mooie initiatieven; daarover zegt hij een brief aan de raad toe;
- vindt het later het moment, na de vaststelling van de omgevingsvisie, om een discussie te voeren over regels over geluid en fijnstof;
- gaat het bij welstandsvrij bouwen niet om goedkope, dure of kangoeroewoningen, zoals Leefbaar Hilversum veronderstelde.

Wethouder Kuipers:

- ontkent dat er een raadsbesluit over de ROM Utrecht nodig is en de gemeente werkt met een systeem waarbij het college de bevoegdheid heeft om leningen aan te gaan, waarvan het totaal in de paragraaf weerstandsvermogen wordt beschreven; hij zegt toe schriftelijk toe te lichten waarom dit systeem zo geldt;
- antwoordt dat het initiatief van de distributiehuis loopt, een privaat initiatief dat startte vanuit de Gijsbrecht;
- weet dat sinds kort de Stichting Goederenhub Hilversum is opgericht, naar aanleiding waarvan een businesscase wordt opgericht;
- merkt op dat de hoop is om de hub in 2021 operationeel te laten zijn;
- laat weten dat de stichting kijkt naar een aantal locaties voor de distributiehuis, maar eerst moet er succes zijn voordat er geld is voor een permanente locatie;
- brengt naar voren dat de hub niet om een subsidie heeft gevraagd, maar wel is gevraagd dat de gemeente launching customer kan zijn; het idee is dat de markt de goederenhub zelf organiseert.

De voorzitter vat de gedane toezeggingen samen:

- het KPMG-rapport in maart of april 2021 agenderen voor een aparte beeldvormende sessie;
- de raad van concrete info voorzien over de actualisatie van beleid en uitvoering op het brede gebied van werk en inkomen, inclusief schuldhulpverlening, werkloosheidsaanpak enz.;
- antwoord geven op de vraag waarom het beoordelen van het schone luchtakkoord nog niet met de raad gedeeld is;
- nadere communicatie geven over houtstook;
- nagaan waarom de GAD een eigen benchmark gebruikt;

- de resultaten van Media Perspectives over omscholing, stages etc., in kaart brengen en met de raad delen voor de begrotingsbehandeling;
- het opnemen in de Jaarrekening van ROM als verbonden partij;
- de raad een brief sturen met recentere informatie dan 2016 over de aanpak van overgewicht bij jongeren;
- info geven over wie leningen mag aangaan en wie daarover heeft besloten.

Advisering aan de raad

Alle fracties vinden beide voorstellen rijp voor de raad met debat.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van

De griffier,

De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

P.I. Broertjes.